

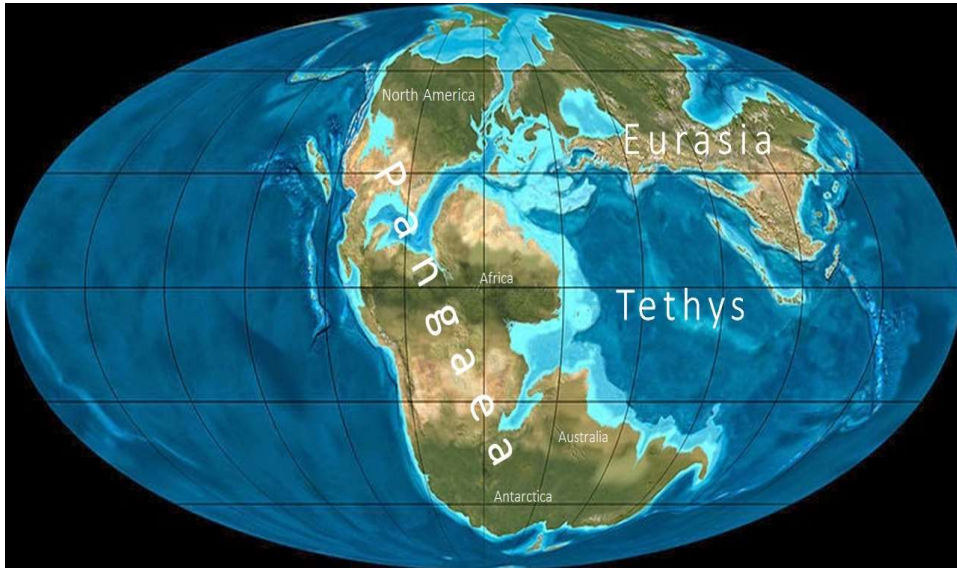

Projecte TETHYS

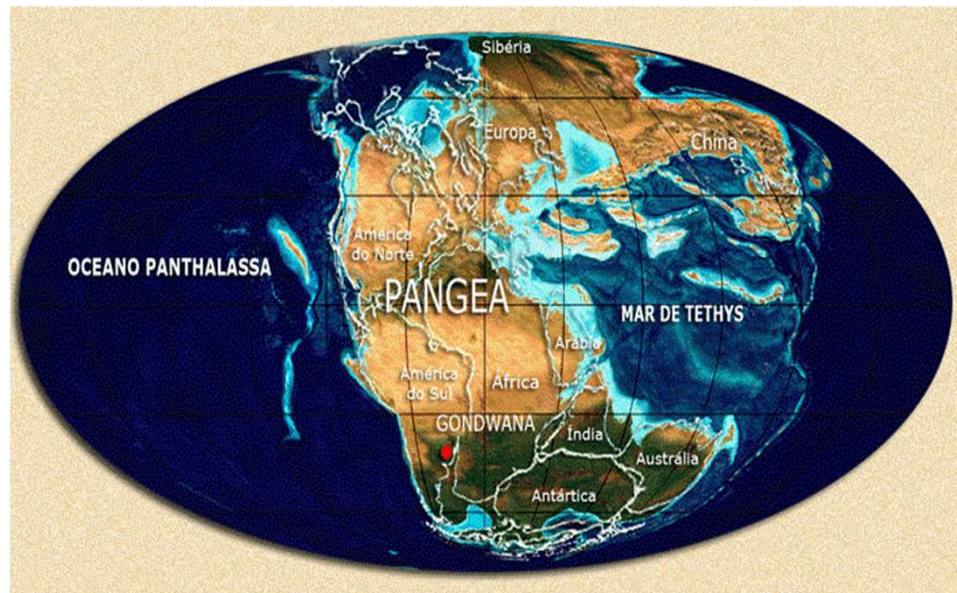
Un mar d'oportunitats

Preàmbul: d'on venim?

- **Mar de Tethys:** Es va formar fa uns 250 milions d'anys en l'interior del supercontinent anomenat **Pangea**. Aquest era un mar interior, càlid i de poca profunditat i obert per un extrem al gran mar de Panthalassa, el qual bordejava tot aquest gran continent (Pangea).

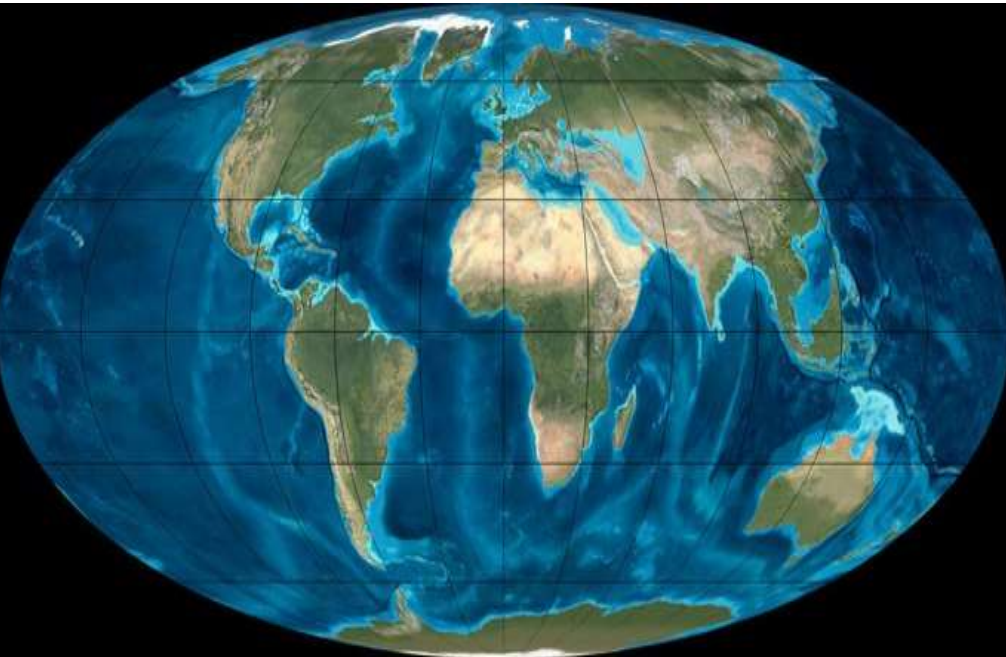

- Aquesta condició l'hi va reportar una gran varietat de vida, amb multitud d'espècies, coralls, esculls i illes.
- D'alguna manera podem dir que el nostre mediterrani es l'evolució d'aquest gran mar, i que bona part de la fauna i flora que hi habita actualment és hereva de la gran biodiversitat d'aquest.

Preàmbul: d'on venim?

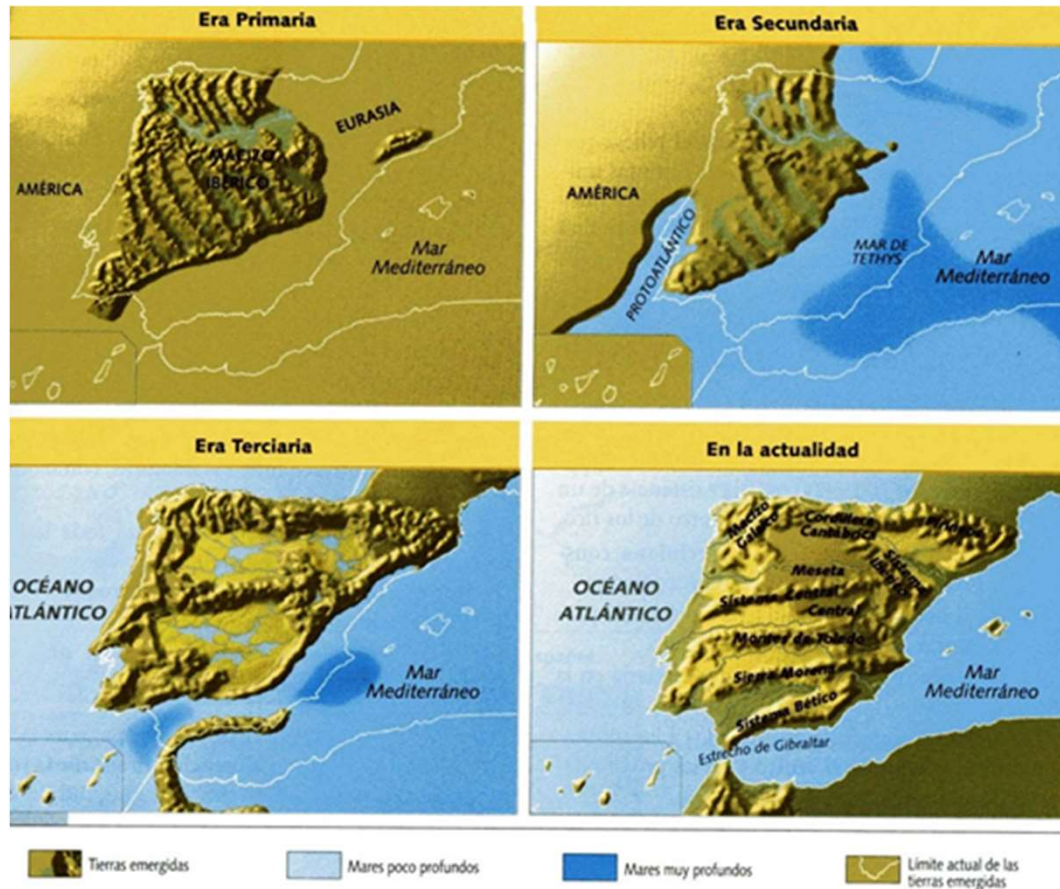

- Fa 5-6 milions d'anys el Mediterrani va experimentar un gran canvi que li va portar a assecar-se gairebé per complet. A aquest esdeveniment se'l coneix com a Crisi de Salinitat del *Messiniensen (imatge de Ledesma Rubio, 2005)
- La crisi de salinitat del *Messiniense, com es diu a aquest succés tan cridaner, va ocórrer fa uns 5-6 milions d'anys (Dt.), en un període que rep el nom de Miocè. En aquells dies els continents encara no tenien les posicions que ocupen actualment, ni tampoc eren exactament igual que ho són avui dia, encara que la geografia ja s'anaven semblant a l'actual. L'istme de Panamà encara no havia emergit al Carib, per la qual cosa Amèrica del Nord i Sud-amèrica encara estaven separades, mentre que a la regió del Mediterrani la comunicació amb l'Atlàntic era molt diferent de la qual existeix avui dia.

- Font: <https://geologicalmanblog.wordpress.com/2015/10/31/cuando-el-mediterraneo-se-seco/>

Preàmbul: d'on venim?

- A causa dels moviments de les plaques tectòniques, aquest mar es va tancar totalment (amb excepció de petites llacunes) provocant la dessecació gairebé total d'aquest, i per tant creant una gran massa de sal de gran profunditat per l'evaporació total de l'aigua.
- Milers d'anys després, l'estret de Gibraltar es va obrir i aquesta superfície salina es va anar omplint novament d'aigua procedent de l'oceà Atlàntic. És en aquest moment quan es forma el **mar Mediterrani** que coneixem avui dia, considerat com l'hereu de l'antic mar de Tetis.
- El nom de Tetis procedeix de **Tità** i va ser el geòleg Austríac (nascut a Anglaterra el 1831), **Eduard Suess**, qui el va batejar amb aquest nom i que va ser proposat el 1861.

Antecedents: L'empresa al llarg del temps

Font: Arxiu fotogràfic ICL – 17-08-1934

- Segle XIX: S'inicia l'explotació de la potassa, un mineral que s'extreu de la sal i que s'utilitza com a fertilitzant agrícola.
- 2020: Es tanca la mina de potassa de Sallent i es trasllada l'activitat a la veïna localitat de Súria

Diferents propietaris al llarg del temps:

Empresa	Origen	Inici	Finalització
Sociedad Minera S.A.	Spain	1928	1945
Deutsche Kalisyndikat GmbH	Germany	1928	1945
Minas de Potasa de Sallent S.A.	Spain	1929	1932
Potasas Ibéricas, S.A.	Spain	1932	1972
Unión Explosivos Río Tinto S.A.	Spain	1972	1982
Potasas del Llobregat S.A.	Spain	1972	1982
Instituto Nacional de Industria / SEPI	Spain	1982	1998
ICL Israel Chemicals Ltd.	Israel	1998	2073?
Iberpotash, S.A.	Spain	1998	2073?

Font: <https://minob.org/>

Antecedents: On va començar tot

Font: Arxiu fotogràfic ICL

- El pou Enrique 2 a Sallent es va començar a perforar l'any 1932 per a l'explotació de potassa.
- Aquest pou formava part de la mina Enrique, que pertanyia a la Societat Potasas Ibéricas, que conjuntament amb el pou N° 1 de Balsareny-Vilafruns conformaven un mateix complexa miner d'extracció de mineral.
- Per al que s'utilitzaria un castellet provisional de fusta. Més tard es construiria un nou castellet a 50 mts. d'aquest, però aquest ja amb estructura de formigó.
- La profunditat d'aquest pou va arribar als 600mts.
- Es desconeix l'any en que va ser desballestat.
- Actualment tant sols resta la fàbrica i tot un seguit d'instal·lacions, amb un grup reduït de treballadors que s'ocupen bàsicament del manteniment.
- L'estat actual de les instal·lacions demés dependències es troba en un estat precari i de degradació molt important.

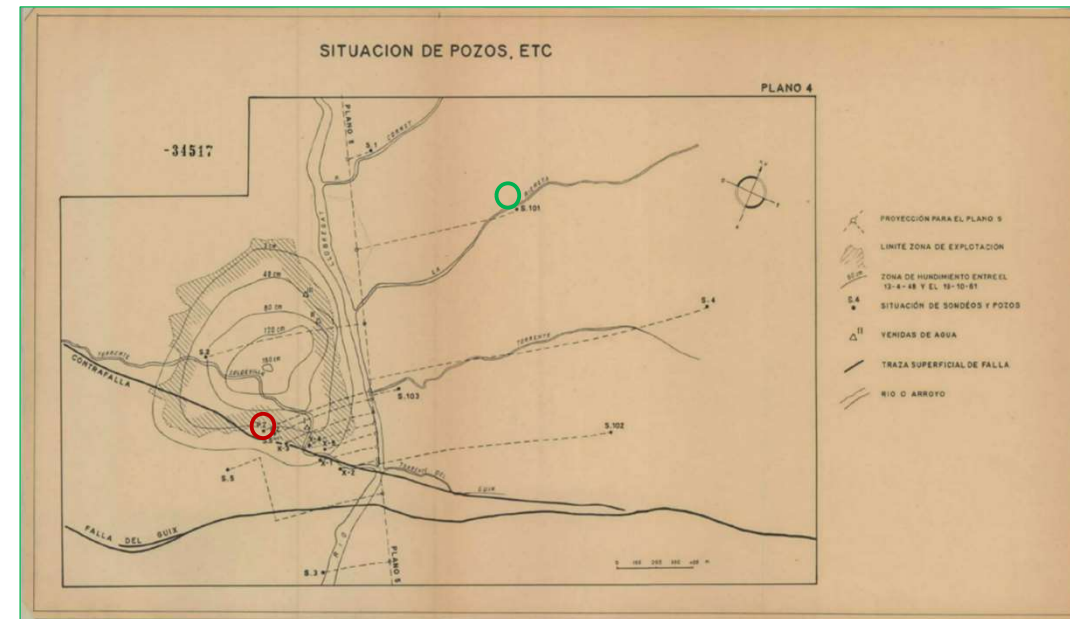
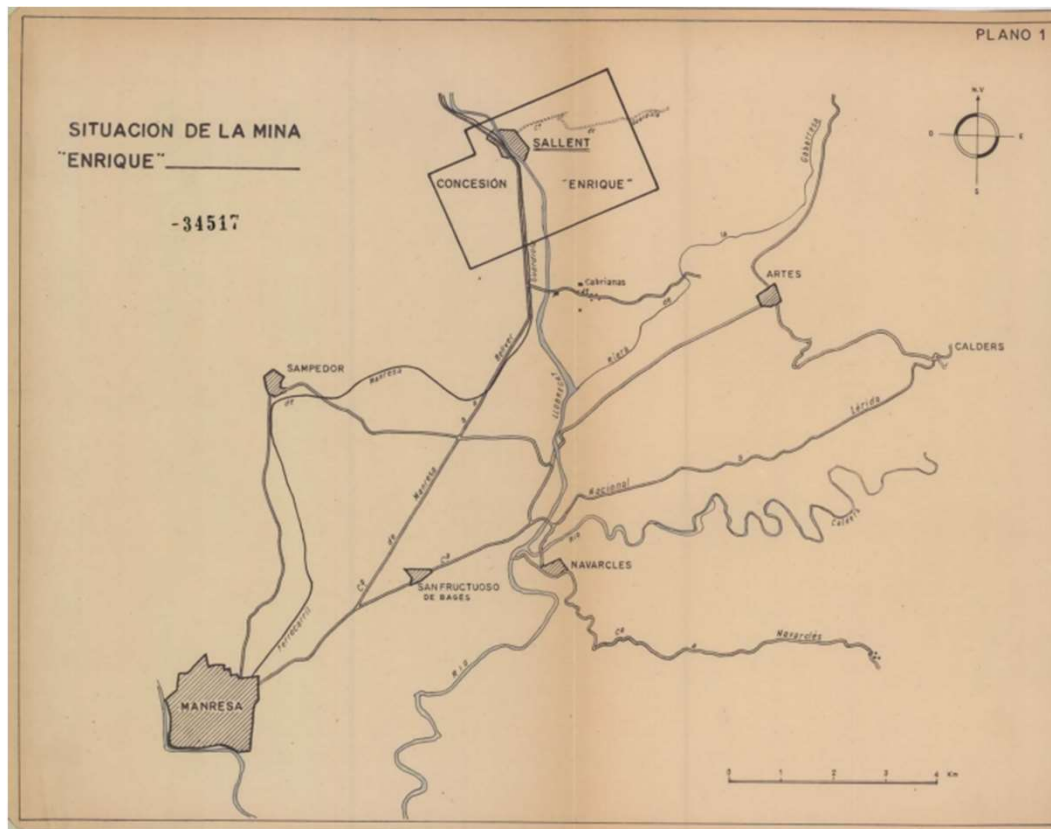
Antecedents: I com va seguir

- El tercer dels pous d'aquesta mina de potassa va començar a perforar-se l'any 1963. estava emplaçat al Torrent de Solà, molt pròxim al riu Llobregat.
- El seu diàmetre era de 4,5 m, i arribar a aconseguir una profunditat de 300 m. Es tractava d'una elevada torre d'extracció equipada amb un skip per on ascendia la silvinita (surt gemma i *silvina) fins a descarregar-se en una tremuja de la qual arrencava la cinta transportadora de 950 m de recorregut que ho portava fins a la planta de tractament de La Butjosa, després de travessar la carretera mitjançant un pas elevat protegit.
- La torre va ser parcialment desballestada l'any 2019, Quedant encara avui en dia diferents instal·lacions amb un manteniment mínim i un estat de degradació deplorable.

Antecedents: Els primers estudis i sondejos

INSTITUTO GEOLÓGICO Y MINERO DE ESPAÑA – EXPEDIENTE 34517 ESTUDIO HIDROGEOLOGICO DE LA CONCESION ENRIQUE" DE POTASAS IBERICAS, S. A. EN SALLENT (BARCELONA)

- Pozo Enrique 2
- Pozo Enrique 3

Antecedents: Una colònia minera

- La colònia minera de la Butjosa comptava amb els següents serveis en el seu màxim esplendor:
- Una botiga on es podien comprar productes bàsics com a aliments, begudes, roba, etc.
- Una escola on s'impartia educació primària als fills dels miners.
- Una església on se celebraven els actes religiosos i s'oferia assistència espiritual als habitants de la colònia.
- Un dispensari on s'atenien les urgències mèdiques i es realitzaven revisions periòdiques als treballadors de les mines.
- Un casal on s'organitzaven activitats culturals, recreatives i esportives per a fomentar la convivència i l'oci de la comunitat.

Antecedents: I d'on venien els miners

Font: Arxiu fotogràfic ICL

- A partir del segle XIX, amb l'arribada de la Revolució Industrial, es va iniciar l'explotació de la potassa, un mineral que s'extreu de la sal i que s'utilitza com a fertilitzant agrícola.
- Això va suposar un gran desenvolupament econòmic per a Sallent i el Bages, però també una forta contaminació ambiental.
- La demanda de potassa va atreure a molts immigrants d'altres regions d'Espanya, especialment d'Andalusia, Extremadura i Castella, que van venir a treballar en les mines i en les indústries relacionades.

Antecedents: El xoc entre dues cultures

La convivència entre el sector tèxtil i el sector miner a Sallent ha estat complexa i conflictiva al llarg de tota la seva història.

- El sector tèxtil va ser el primer a desenvolupar-se a Sallent, aprofitant la força hidràulica del riu Llobregat per a moure els molins i les fàbriques.
- El sector miner va sorgir a la fi del segle XIX, quan es va descobrir la potassa, un mineral que s'extreu de la sal i que s'utilitza com a fertilitzant agrícola.
- El sector tèxtil i el sector miner van entrar en competència per l'ús de l'aigua, ja que la mineria requeria grans quantitats d'aigua per a rentar la potassa i generar vapor, la qual cosa afectava el cabal i a la qualitat del riu.
- El sector tèxtil també es va veure perjudicat per la salinització del riu, que danyava les màquines i els teixits, i per la contaminació atmosfèrica, que afectava la salut dels treballadors i a l'estètica dels *productes.
- El sector tèxtil va denunciar en diverses ocasions els impactes ambientals i socials de la mineria, i va reclamar mesures de control i compensació per part de l'empresa minera i de la Administració.
- El sector miner, per part seva, va defensar la seva activitat com a font de riquesa i ocupació per a la comarca, i va acusar el sector tèxtil de voler frenar el seu desenvolupament i de no adaptar-se als canvis tecnològics i de mercat.
- La convivència entre el sector tèxtil i el sector miner també es va veure influïda per les diferències culturals i socials entre els treballadors, ja que molts dels miners eren immigrants d'altres regions d'Espanya, mentre que els tèxtils eren majoritàriament autòctons.
- Malgrat les tensions, el sector tèxtil i el sector miner també van tenir moments de col·laboració i solidaritat, especialment en les lluites obreres per la millora de les condicions laborals i de vida, que es van intensificar durant el franquisme i la transició democràtica.

Antecedents: Vagues i demandes socials

En la primavera de 1933, quan la Segona República portava dos anys de vida bastant intensa, un bon nombre de miners de Sallent van decidir quedar-se en el fons dels pous i es van negar a sortir a la superfície. Per què? Per a aquests miners, que professaven la fe anarquista, es tractava d'una nova protesta contra l'opressió capitalista. Probablement l'última. Perquè, creien els dels pous, la proclamació del comunisme llibertari era qüestió de pocs dies i no valia la pena sortir a cel obert abans que els ideals anarquistes haguessin triomfa.

Font: [Los mineros de Sallent](#) - Catalunya Plural

Vagues mineres més importants a la conca minera del Llobregat.

- Les vagues mineres en la Butjosa, una zona de Sallent on se situen diverses mines de potassa, han tingut una llarga història de lluita i reivindicació. Tot hi haver-hi vagues anteriors, en centrem a partir de la del 77 del segle passat i probablement la més important.
- 1977: Els treballadors de la mina de potassa de Sallent inicien una vaga indefinida per a exigir millores salarials i laborals. La vaga dura 45 dies i es resol amb un acord que inclou un augment de sou, una reducció de la jornada i una millora de les condicions de seguretat.
- 1984: Els miners de la Butjosa se sumen a la vaga general convocada pels sindicats contra la política econòmica i social del govern de Felipe González. La vaga té un seguiment massiu i paralitza el país.
- 1992: Els treballadors de la mina de Sallent tornen a la vaga per a protestar pel pla de reconversió industrial que preveu el tancament de diverses explotacions i l'acomiadament de milers de miners. La vaga es prolonga durant més de dos mesos i es caracteritza per la resistència pacífica dels vaguistes, que ocupen les instal·lacions mineres i realitzen marxes i manifestacions.
- 2012: Els miners de la *Butjosa s'uneixen a la vaga convocada pel sector del carbó en tot el país per a rebutjar les retallades a les ajudes a la mineria anunciats pel govern de Mariano Rajoy. La vaga s'estén durant diverses setmanes i culmina amb l'anomenada “marxa negra”, en la qual milers de miners arriben a Madrid per a reclamar el compliment del pla del carbó.
- 2018: Els treballadors de la mina de Sallent inicien una vaga de 24 hores per a exigir el manteniment de l'activitat minera i l'ocupació davant l'anunci de l'empresa ICL de reduir la producció i la plantilla. La vaga compta amb el suport dels sindicats, l'ajuntament i la ciutadania.

Projecte TETHYS

Proposta turística integral per a la recuperació del passat miner industrial de la vila de Sallent.

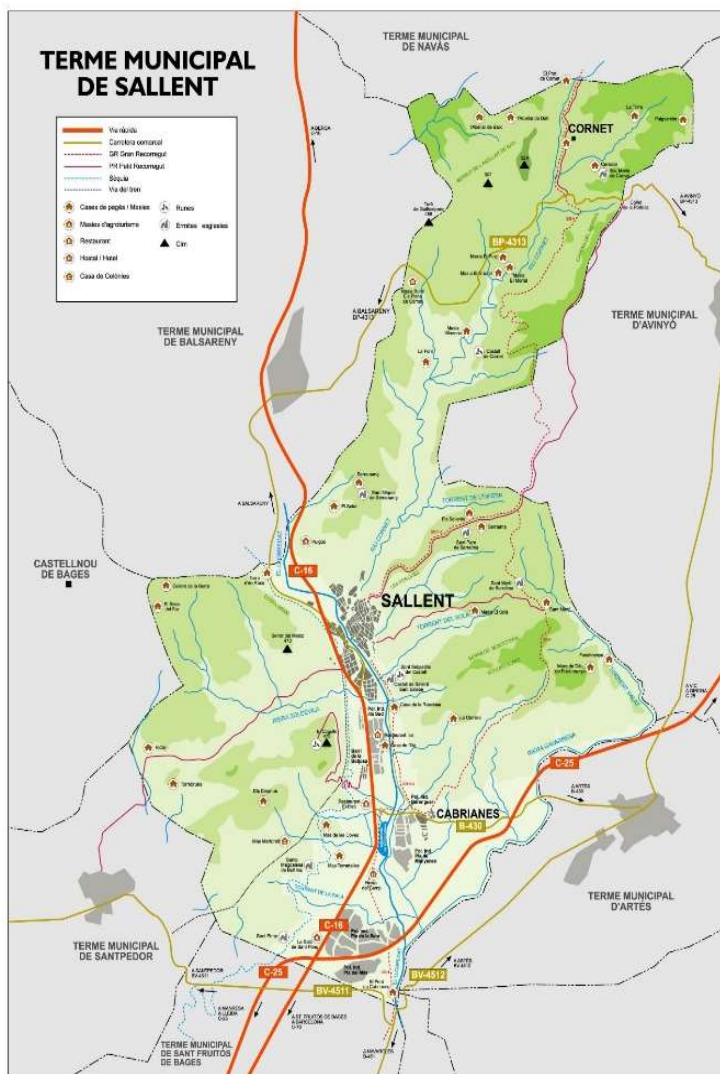
Proposta d'actuacions 2023 – 2028

El turisme com a eix vertebrador

- ✓ Dinamitza l'economia del territori.
- ✓ Crea llocs de treball.
- ✓ Estimula a nous emprenedors i crea sinèrgies.
- ✓ Crea sinèrgies en altres sectors.
- ✓ Recupera i rehabilita el patrimoni, alhora que estimula al manteniment d'aquest.
- ✓ Estimula la competència dins del diferents sectors, millorant-ne així el serveis.

Sallent: Municipi turístic ???

- ✓ Sallent: 2.500 anys d'història (Ibers, Grecs, Romans, Edat medieval, industrialització...)
- ✓ Porta d'entrada al Pre-Pirineu i Situació GEO estratègica immillorable, creuament de camins nord/sud i est/oest.
- ✓ Travessat pel riu Llobregat (el riu més treballador de la península) desnivell de 7,4 m x Km (neix a 1.295 m d'altitud amb un recorregut de 175 Km fins a arribar al mar).
- ✓ Multitud de recursos (mediambientals, patrimonials arqueològics, artístics...)
 - Aiguamolls de la Corbatera.
 - Poblament iber del Cogulló, s V – I aC.
 - Complex medieval del castell amb la seva ermita romànica de planta circular (la més gran de Catalunya).
 - Casa Torres Amat i l'antiga fàbrica tèxtil.
 - Fàbrica tèxtil Cal Berenguer a Cabrianes de 1905.
 - Casa Arau d'estil modernista de principis de segle XX.
 - Fàbrica de Cal Sala de 1919.
 - Conjunt miner d'extracció de sals potàssiques anys 30 – Colònia minera de la Butjosa (1957 – 1959).

Estudis realitzats (2003 – 2022)

Tríptic i estudi sobre fauna i flora aiguamolls
de la Corbatera
Any 2001
(Tot Turisme)
Cost “aprox.” 100.000 ptes.

Documentació: Jordi Garcia Petit.
Muntatge: David Pera.
Fotografia: Josep Carrera.
Coordinació: Josep Carrera. (Tot Turisme)

Pla estratègic integral de desenvolupament
turístic del municipi de Sallent
2004 – 2005
(Estudi de 49 pàgines)
Cost 12.000 €

Documentació i redacció: Miquel Cols
Obradors
Correcció textos: Ester Igea Font
Fotografia: Josep Carrera Casanova
Imatge corporativa: David Pera Victòria
Direcció i coordinació: Josep Carrera. (Tot
Turisme)

Pla Director Centre d'Interpretació del Món
Iber (CIMI) 2006 – 2007

(Estudi de 47 pàgines)
Cost: 12.000 €

Redacció textos: Esther Llobet Fornells
Correcció de textos: Ester Igea Font
Fotografia: Josep Carrera Casanova
Disseny gràfic: David Pera Victoria
Memòria tècnica i maquetació: Eulàlia
Torrescasana
Plànols i vídeos 3D: Eulàlia Torrescasana
Direcció i coordinació: Josep Carrera. (Tot
Turisme)

...i més estudis... Uuuufff !!!

Inventari col·lecció Casa Torres Amat
2017 – 2018
(606 elements catalogats)

Redacció i catalogació: Marta Sorribes
Fotografia: Marta Sorribes
Coordinació: Josep Carrera. (Tot Turisme)

Diferents treballs realitzats
2016 – 2022
Treballs coordinats per Tot Turisme

Fulleteria, Imatges corporatives.
Rutes, tallers.
Visites guiades.
Dossiers pedagògics
Guions de visites, (estudiants, grups...)
Coordinació: Tot Turisme

Declaració de BCIL Casa Torres (2018)

Declaració de BCIL “Cal Sala”
(2018 i aprovat el 2023)

Redacció: Eudald Serra i Meritxell Lladó.
Coordinació: Josep Carrera. (Tot Turisme)

Pla estratègic de Turisme de Sallent 2022 –
2030
Desembre de 2022

Documentació i redacció: BITERNA

Sallent: Municipi turístic ???

Possibilitat d'esdevenir una destinació turística

És Sallent actualment una destinació turística?

NO

Hi ha possibilitat que Sallent esdevingui destinació turística?

???

A Sallent comptem amb prou recursos patrimonials, naturals, paisatgístics i festius?

SI

Hi ha visió política clara per fer de Sallent un punt d'atracció turística?

???

Aquesta proposta es basa en salvar i aprofitar els recursos existents de tot el complex i barri miner de la Butjosa com a patrimoni local.

FASE 1

- ✓ **Creació d'un centre vacacional a l'antiga colònia minera de "la Butjosa".**

FASE 2

- ✓ **Creació d'un Centre d'Interpretació Parc Miner "La Butjosa"**

Molta visualització en un sol projecte

Objectius:

- ✓ Recuperar el Barri de la Butjosa com a patrimoni local.
- ✓ Aconseguir que l'espai de la colònia minera de la Butjosa sigui declarat BCIL, (forma de protegir l'espai)
- ✓ Centralitzar en les antigues escoles un museu de la mineria, fent d'aquest, la porta d'entrada a possibles visitants a altres llocs d'interès del municipi o comarca.
- ✓ Instal·lar i centralitzar l'oficina de turisme en aquest espai, organitzar visites guiades, programació d'activitats... disminuint així les despeses de gestió i manteniment.
- ✓ Possibilitat d'obertura de l'espai (si cal) 365 dies l'any.
- ✓ Possibilitat de crear un mòdul de turisme a l'actual Institut Llobregat.
- ✓ Aconseguir de l'empresa Iberpotash la cessió del Poblado Iber del Cogulló per un període mínim de 25 anys.

Actuacions i temporització:

- ✓ Condicionar l'espai de les antigues escoles per ubicar-hi el **Centre d'Interpretació i Parc Miner de "la Butjosa"**.
- ✓ Repartiment de la colònia minera en dos espais diferenciats, però dotant-lo de serveis bàsics (Bar "La cantina", botiga comestibles, restaurant, bugaderia, espai jove...) amb la següent distribució:
 - A. Lloc de residència dels antics llogaters (28 habitatges).**
 - B. Centre vacacional obert al turista (28 habitatges).**
- ✓ Implicar en el projecte a l'empresa Iberpotash, donant-l'hi rellevància com a empresa i fent-la partícip de la proposta, arribar a acords per poder fer visites guiades a les instal·lacions mineres i al runam Salí del Cogulló.
- ✓ Posar-se en contacte amb totes les parts implicades com col·laboradors, administracions, empreses i formar un conjunt de seguiment per anar avançant conjuntament.

Col·laboracions i implicacions:

- ✓ **Implicar al màxim totes les administracions possibles.**
- ✓ Ajuntament de Sallent.
- ✓ **Empresa privada Iberpotash.**
- ✓ Generalitat de Catalunya.
- ✓ Diputació de Barcelona
- ✓ Fons europeus (FEDER).
- ✓ Geoparc de la Catalunya central.
- ✓ Parc de la Sèquia.
- ✓ Museu de la ciència de Manresa
- ✓ Universitat Politècnica de Catalunya.
- ✓ Particulars i professionals que se sentin atrets per la proposta.

Fase I

Creació d'un centre vacacional a l'antiga colònia minera de “la Butjosa”.

Començant des del principi.

- ✓ L'any 2020-2021, la Diputació de Barcelona elabora un pla especial de protecció de patrimoni i catàleg de bens arquitectònics i ambientals per Sallent.
- ✓ Segons la DIBA, l'espai està catalogat com a valor (històric, urbanístic, sociocultural i etnològic, natural/ambiental i paisatgístic).
- ✓ La regulació de les intervencions ens permet (i sempre segons aquest pla), la reforma, millora, remodelació o rehabilitació d'aquest espai.
- ✓ Com a principal problema a resoldre destaca la salinització de les aigües subterrànies.
- ✓ En l'article 34 anomena que en cas de ser nomenat BCIL (Bé Cultural d'Interès Local), els canvis d'usos hauran de ser aprovats pel Departament de Cultura amb informe previ de l'Ajuntament.
- ✓ Segons l'article 35 del capítol 5, referent a la intervenció en els elements arquitectònics, no posa obstacles a l'hora d'incorporar nous elements (volumetria existent i ampliacions), tampoc posa cap inconvenient per incorporar elements arquitectònics de nova creació, sempre que es mantingui certes normatives.

Espai protegit de la colònia minera de la Butjosa

- ✓ És molt interessant saber que a l'apartat observacions del mateix document, si reflecteix que alguns veïns volen continuar vivint al barri.

Proposta: Centre vacacional

Recuperació de la colònia minera de la Butjosa com a centre vacacional.

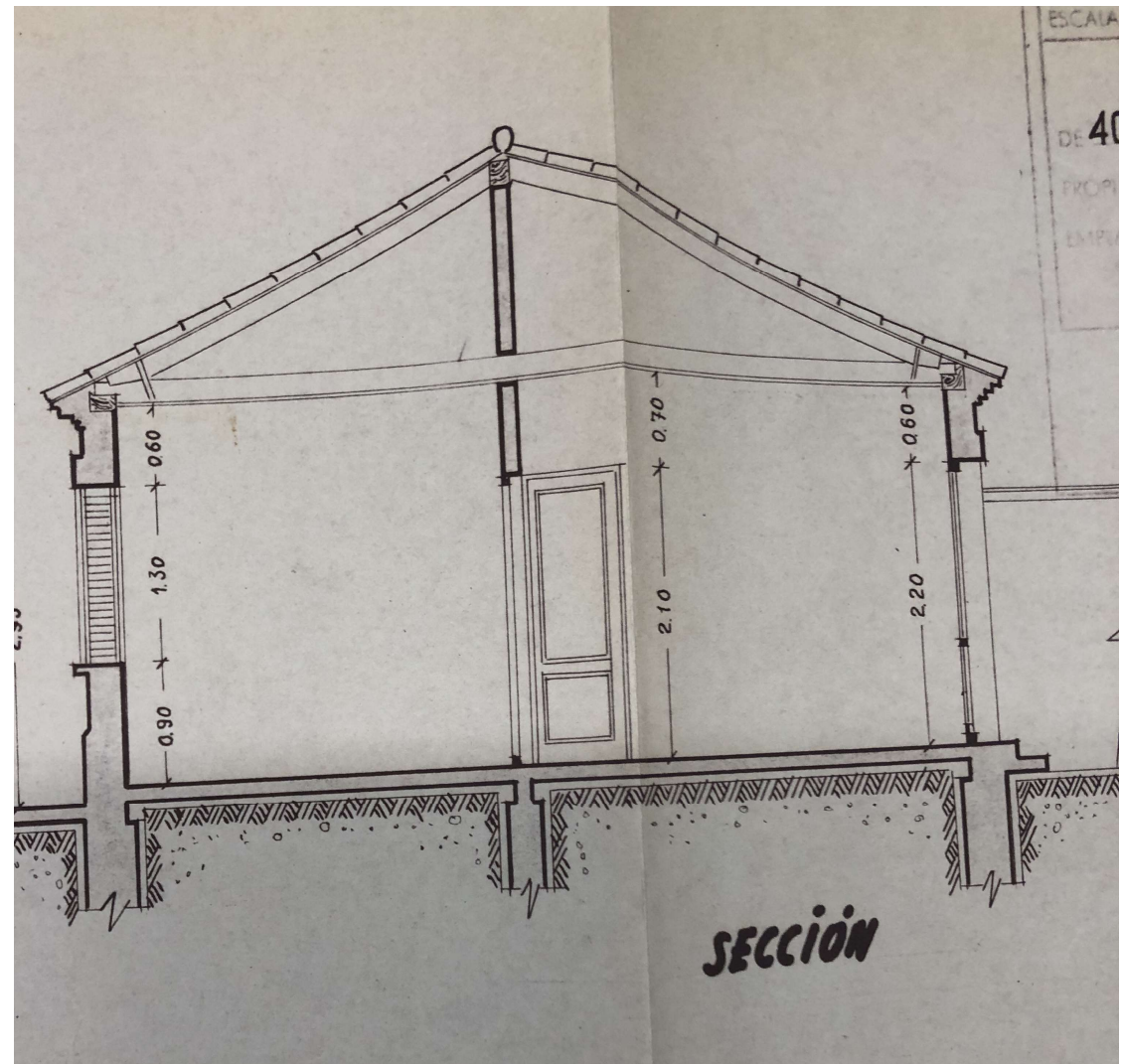
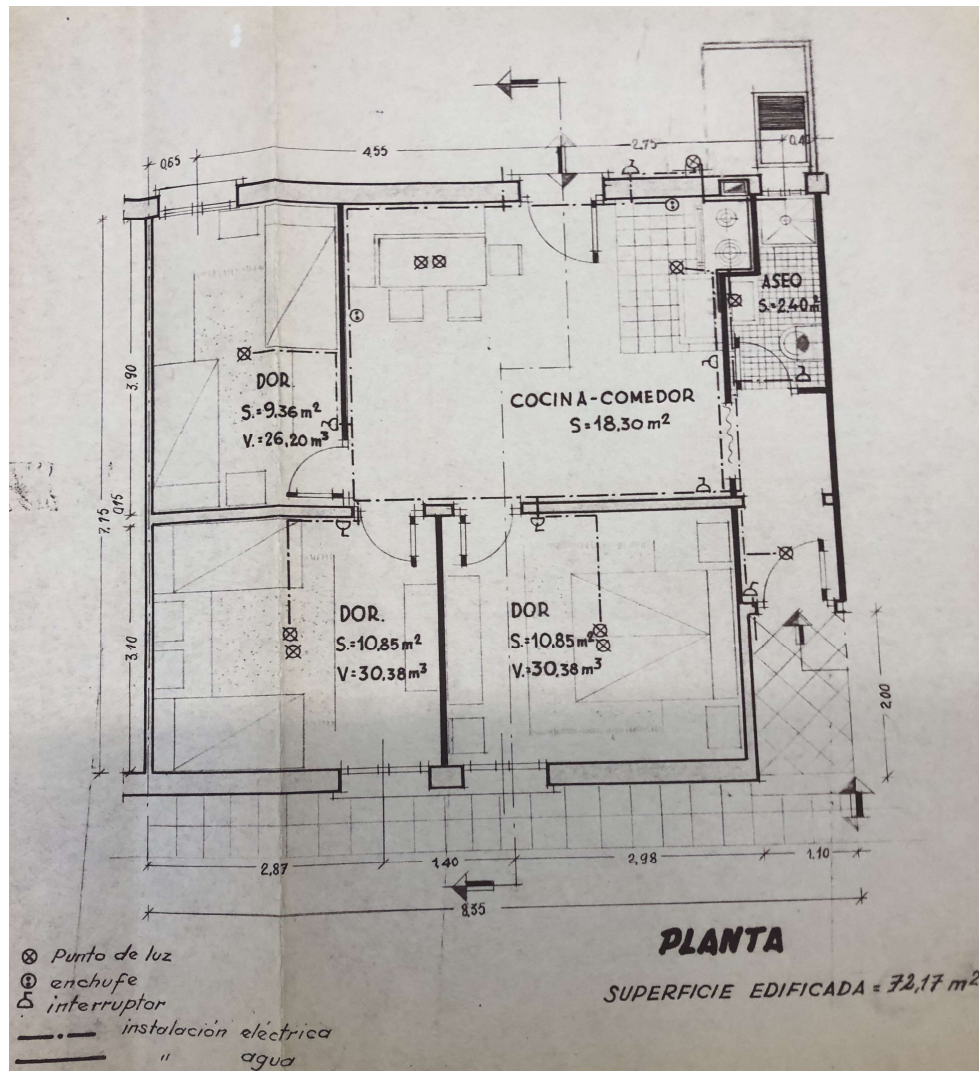
- ✓ **Any de construcció 1957 – 1959**
- ✓ Actualment l'estat de la colònia és bastant bo, encara que es troba en ple procés de degradació malgrat els esforços que hi està destinant l'Ajuntament.
- ✓ Compta amb unes 64 vivendes adossades de 72 m² de planta baixa amb tres habitacions, cuina/menjadors, bany i petit espai exterior.
- ✓ Els carrers estan perfectament asfaltats i són molt amplis, la qual cosa permet espais d'aparcament sense interrompre la circulació.
- ✓ La il·luminació de carrers corre a càrrec de l'Ajuntament i per tant es troba en perfecte estat.
- ✓ També compta amb una església dedicada a Santa Bàrbara patrona dels miners i la seva torre campanar i tot el conjunt en perfecte estat de conservació.
- ✓ Possiblement el que es troba en més mal estat i més degradat són les antigues escoles amb vuit aules grans, un magatzem i un pati interior gran i assolat.
- ✓ Actualment encara hi viuen una trentena de famílies de vells miners i/o gent novvinguda, encara que de moment no és permès nous lloguers, ja que inicialment sembla que es vol enderrocar per ubicar-hi un polígon industrial.
- ✓ Un dels principals problemes són les filtracions salines que pugen pel subsòl, van filtrant també per les parets degut sobretot a la proximitat del runam salí del Cogulló.
- ✓ A tocar de la carretera C16 i amb molts bons accessos.

Plànols vivendes any 57 (arxiu municipal)

Superfície: 72,17 m² (7,25 X 7,15 de superfície útil) + lavabo i pati interior. - Alçat 2,80 m + altell

Repartiment: cuina/menjador + 3 habitacions + lavabo i pati interior - Capacitat TOTAL 6 persones

Proposta turística

Llegenda:

A – 28 habitatges pels miners del barri

A1 – Garatges residents al barri

B – Serveis comuns: restaurant, botiga, bugaderia...

C – Centre vacacional.

C1 – Garatges centre vacacional

D – CIMA – Centre d'interpretació Parc Miner de "La Butjosa".

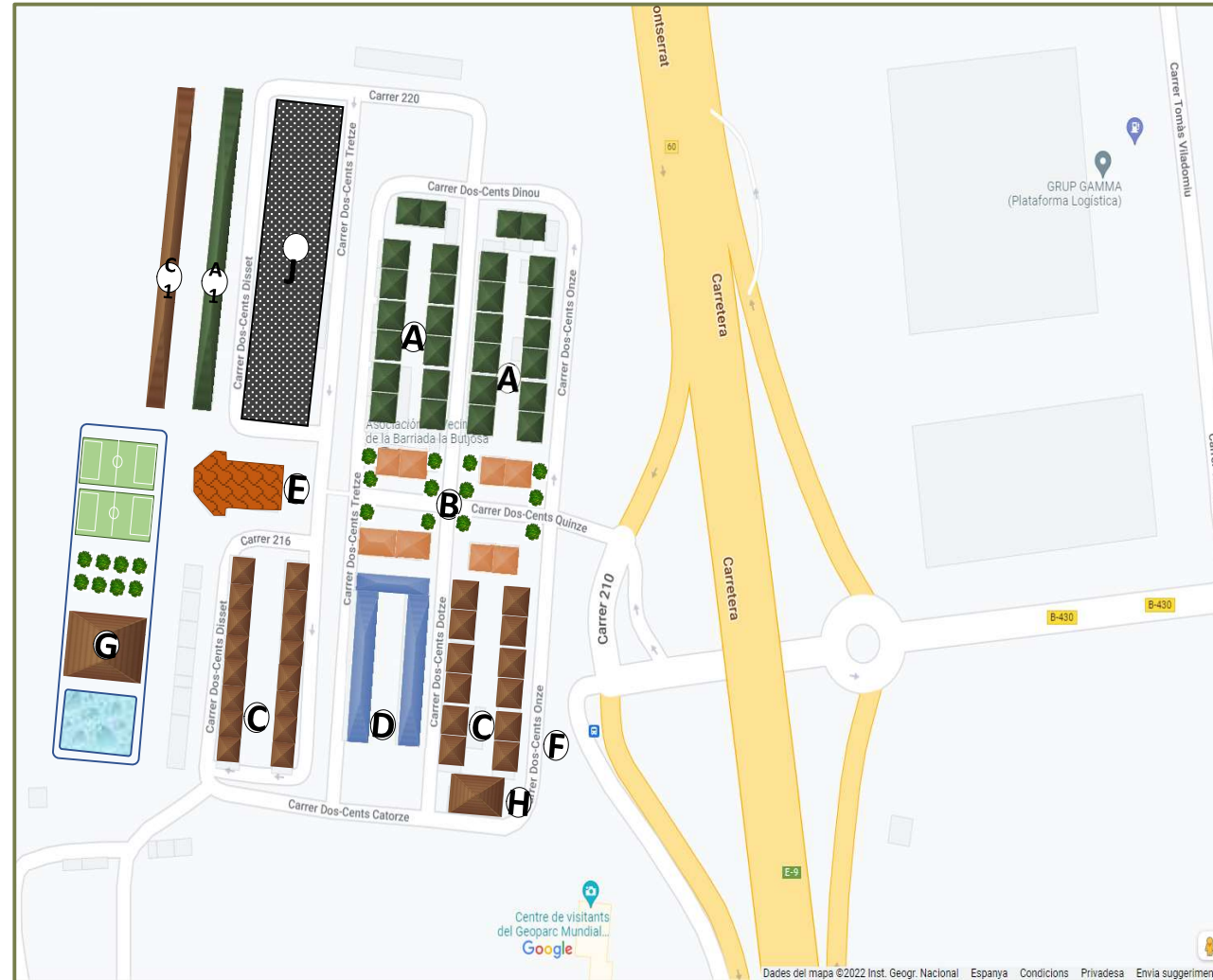
E – Església.

F – Parada de bus.

G – Zona esportiva (camps d'esport, piscina aigua salada curativa, piscina coberta i vestuaris..)

H – “La cantina” bar i zona de càtering (grups i Ind.)

J – Plaques solars d'auto consum.

Capacitat total:

A – 28 habitatges gent del barri: 168 places.

B – 8 habitatges de serveis comuns (botiga, restaurant, bugaderia, club infantil ...)

C – 28 allotjaments Centre vacacional: 168 places (mínim)

H – “La Cantina”, zona de bar i càtering. 50/60 places.

Impacte Mediambiental

Eloi Morral Moltó
Dr. en Medi ambient

MESURES A TENIR EN CONTE:

- ✓ Instal·lació i senyalització de punts de recollida selectiva degudament senyalitzada.
- ✓ Instal·lació de papereres amb la seva corresponent senyalització.
- ✓ Condicionament dels habitatges amb aïllaments de portes i finestres.
- ✓ Condicionament dels habitatges amb aïllaments de sostres i coberta.
- ✓ Condicionament de terres per evitar filtracions.
- ✓ Instal·lació tant en interior com en exterior de lluminàries LED.
- ✓ Instal·lació d'un parc fotovoltaic que cobreixi el consum total del complex / colònia.
- ✓ Valorar la possibilitat d'instal·lacions d'energia Geotèrmica.
- ✓ Implementar sistema de mesures tant pel que fa al consum elèctric com hídic.
 - a. *Cisternes amb diferents nivells de descàrrega.*
 - b. *Dutxes de baix consum.*
 - c. *Sistemes de calefacció tipus pellets.*
 - d. *Suprimir el sistema de gas.*
 - e. *Piscina d'aigua salada exterior amb propietats curatives.*
 - f. *Piscina interior d'aigua salada amb propietats curatives.*
- ✓ Establir un KPI per mesurar la tendència entre els habitatges habituals i els de lloguer turístic.

FASE II

Creació d'un centre d'interpretació i parc miner.

“La Butjosa”

(Projecte CIM)

Antigues escoles de la Butjosa: un espai unificador.

El perquè d'aquesta proposta:

L'any 2007 es va presentar un estudi valorat i dissenyat per poder fer de les antigues escoles de la Butjosa un espai monotemàtic (CIMI) sobre la civilització Ibèrica aprofitant les excavacions que s'estaven duent al Cogulló i a la gran magnitud d'aquest poblat Iber, el més gran de la comarca i considerat la capital dels Lacetans. 5.000 m²

Una bona oportunitat actualment seria la recuperació d'aquell antic espai on es volia desenvolupar el projecte (CIMI) per convertir-lo en el projecte CIM (Centre d'Interpretació de la Mineria). Espai on es centraria una mostra de tota l'activitat minera des dels seus inicis, així com una mostra de tot el que Sallent i fa referència a la memòria de l'aigua. (CIMA)

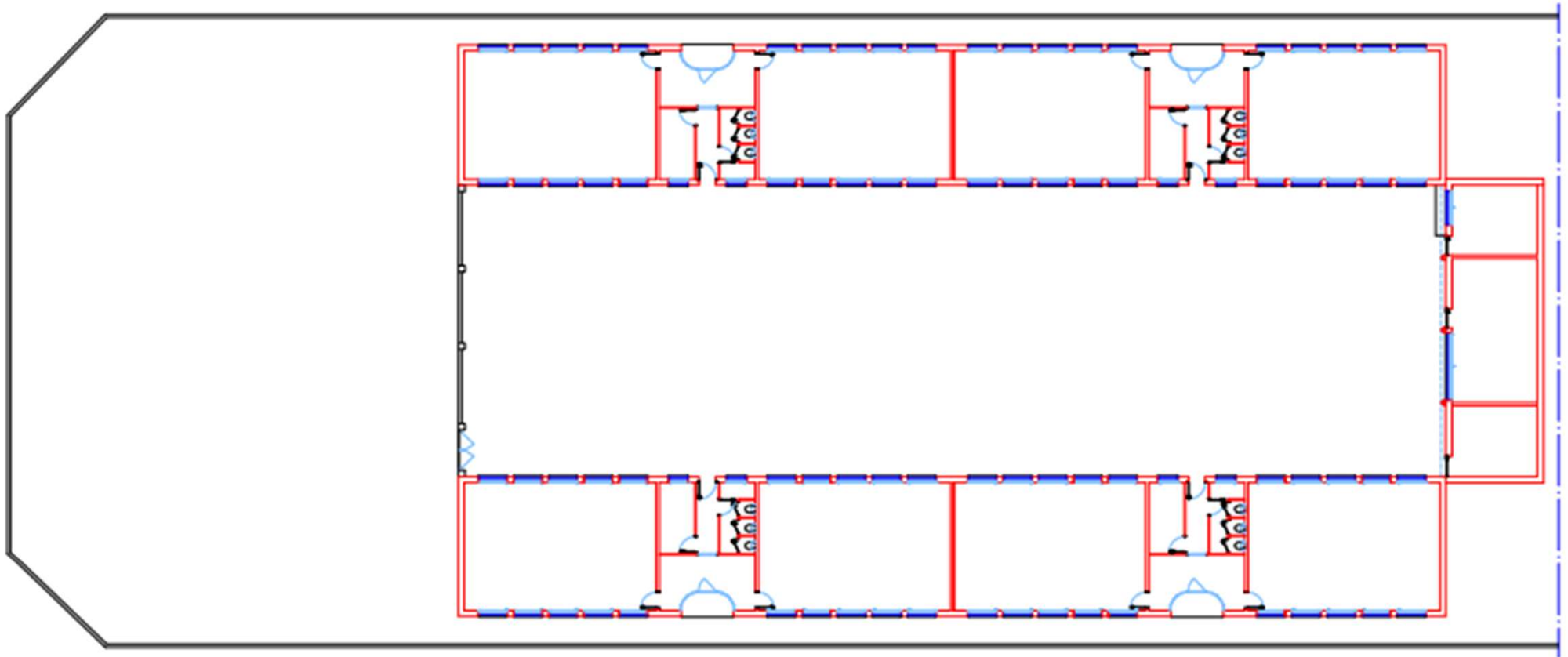
És evident que l'indret és immillorable, a tocar de la C16, amb bona visibilitat des d'ambdós sentits, amb un ampli aparcament d'autocars i amb restaurants propers (El Lleó, Mas de la Sala, La Sala...)

Actualment aquest espai de...m està en molt mal estat, malgrat mantenir-se en peu s'hi haurien de realitzar nombroses reformes, no tant d'estructura com de condicionament.

Visió de les antigues escoles (Fotos 2007)

Planta: estat actual de les escoles (any 2007)

PLANTA ESTAT ACTUAL

Proposta B: Centre d'Interpretació i Parc Miner

“La Butjosa”

Mines de potassa d'IBERPOTASH

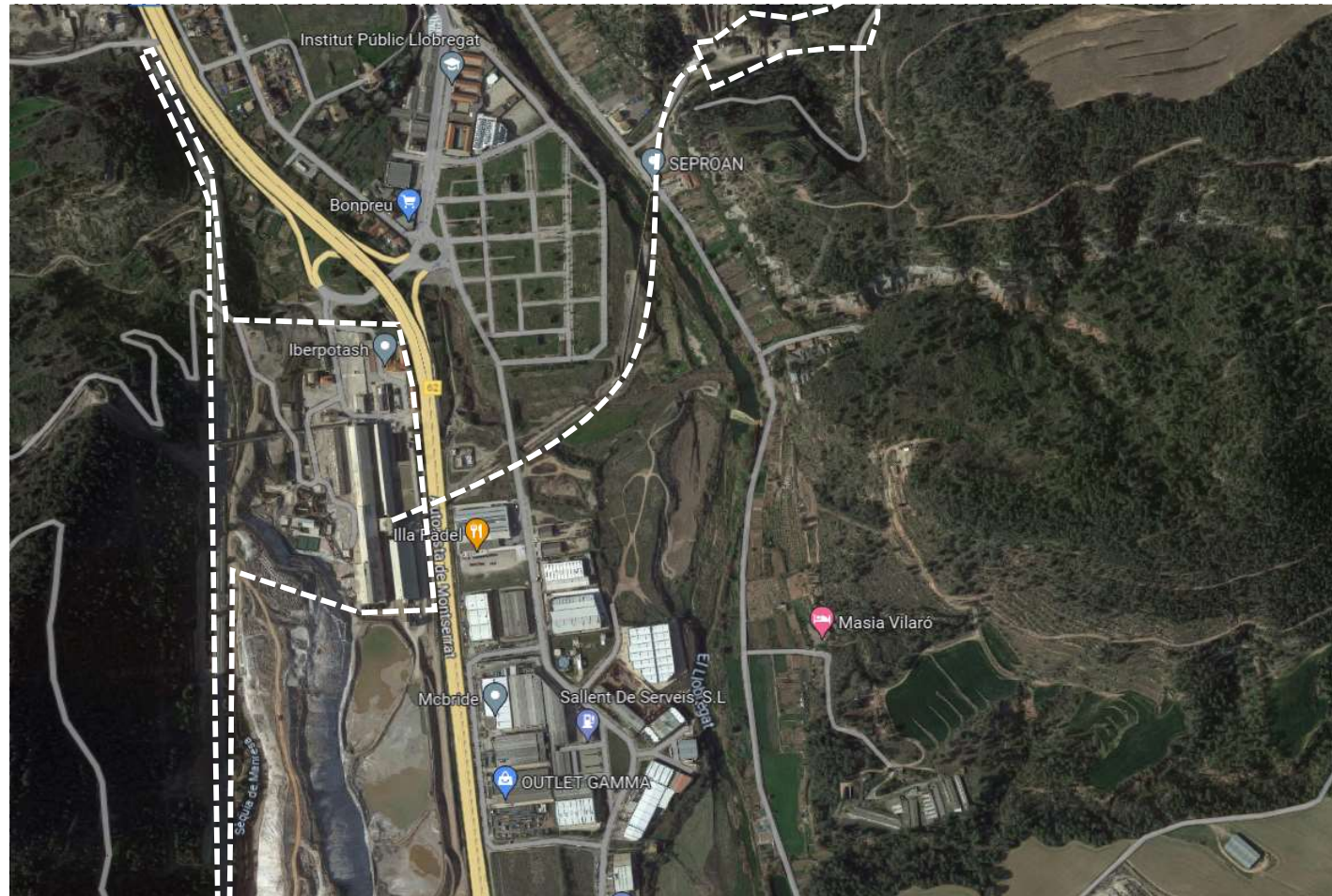
Segons el Pla Especial de protecció del patrimoni i catàleg de bens arquitectònics històrics i ambientals (2021 – 2022), aquest espai està catalogat com a conjunt arquitectònic amb el grafisme * **(Bé amb protecció urbanística).**

Tot aquest conjunt pertany actualment a Iberpotash amb una concessió que acaba aproximadament d'aquí a 50 anys.

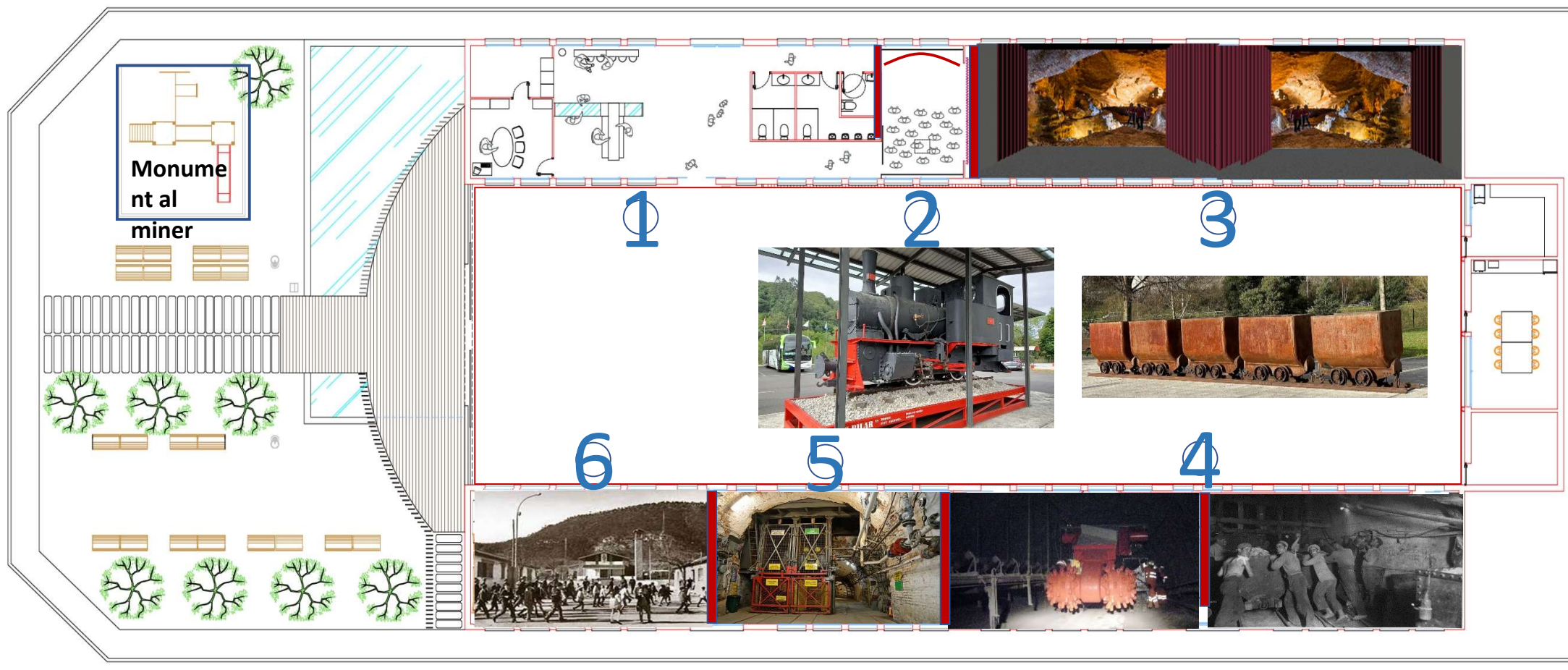
L'espai delimitat és el que està marcat en línies blanques i inclou:

- a. Fàbrica
- b. Naus d'emmagatzematge.
- c. Antigues oficines
- d. Via fèrria Manresa – Sallent
- e. Cinta transportadora.
- f. Pou número 3 situat a l'altre costat de riu.

És evident que l'activitat minera s'ha acabat gairebé totalment. Per tant fora bo mirar de trobar noves sortides a tot aquest macro-complex i tenir l'oportunitat de donar-lo a conèixer al mon.

Centre d'Interpretació i Parc Miner “La Butjosa”.

- 1 – Recepció, wending i lavabos.
- 2 – Audiovisual 2.500 anys d’història.
- 3 – Geopark de la Catalunya Central.

- 4 – Els Inicis i l’evolució de la mineria a la conca potàssica del Llobregat.
- 5 – Simulador d’ascensor baixant amb moviment i so.

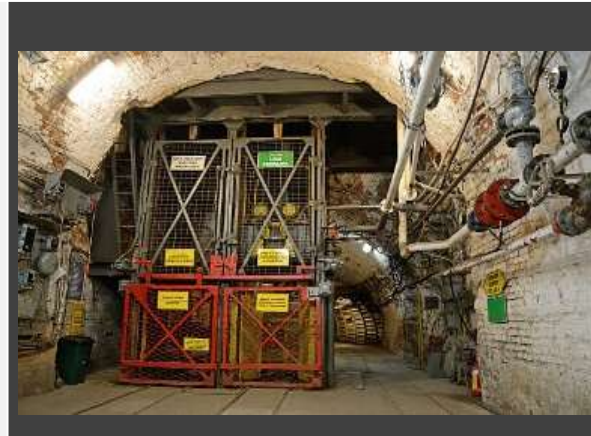
- 6 – Dels sants als anarquistes. Lluites sindicals obreres – Agustín Rueda, “un noi de les Colònies”

Detall projecte CIM

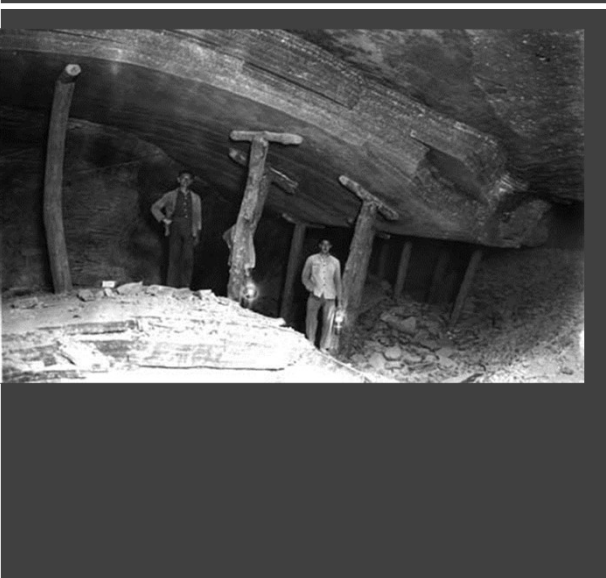
Centre de visitants del Geoparc de la Cat. central

- ✓ Reubicar tot el centre de visitants a les antigues escoles.
- ✓ Molt més espai d'exposició.
- ✓ Concentració de varis espais en un mateix recinte.
- ✓ Molta més afluència de visitants.

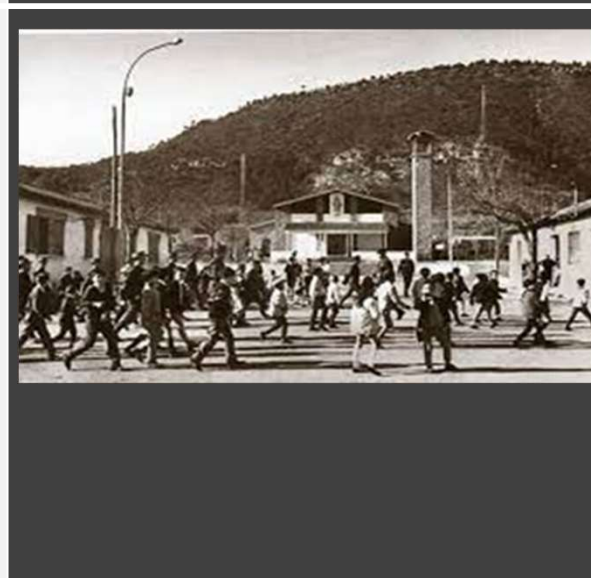
Baixada a la mina ascensor virtual.

- ✓ Lluites sindicals obreres
- ✓ Agustín Rueda, "un noi Colònies".
- ✓ Vagues sindicals

Centre d'Interpretació del Parc Miner "la Butjosa":

- ✓ Introducció a les primeres prospeccions.
- ✓ Feina de barrinaire amb explosius.
- ✓ Avanços tecnològics fins l'actualitat.
- ✓ Visualització en 3D - metavers i so estereoscòpic

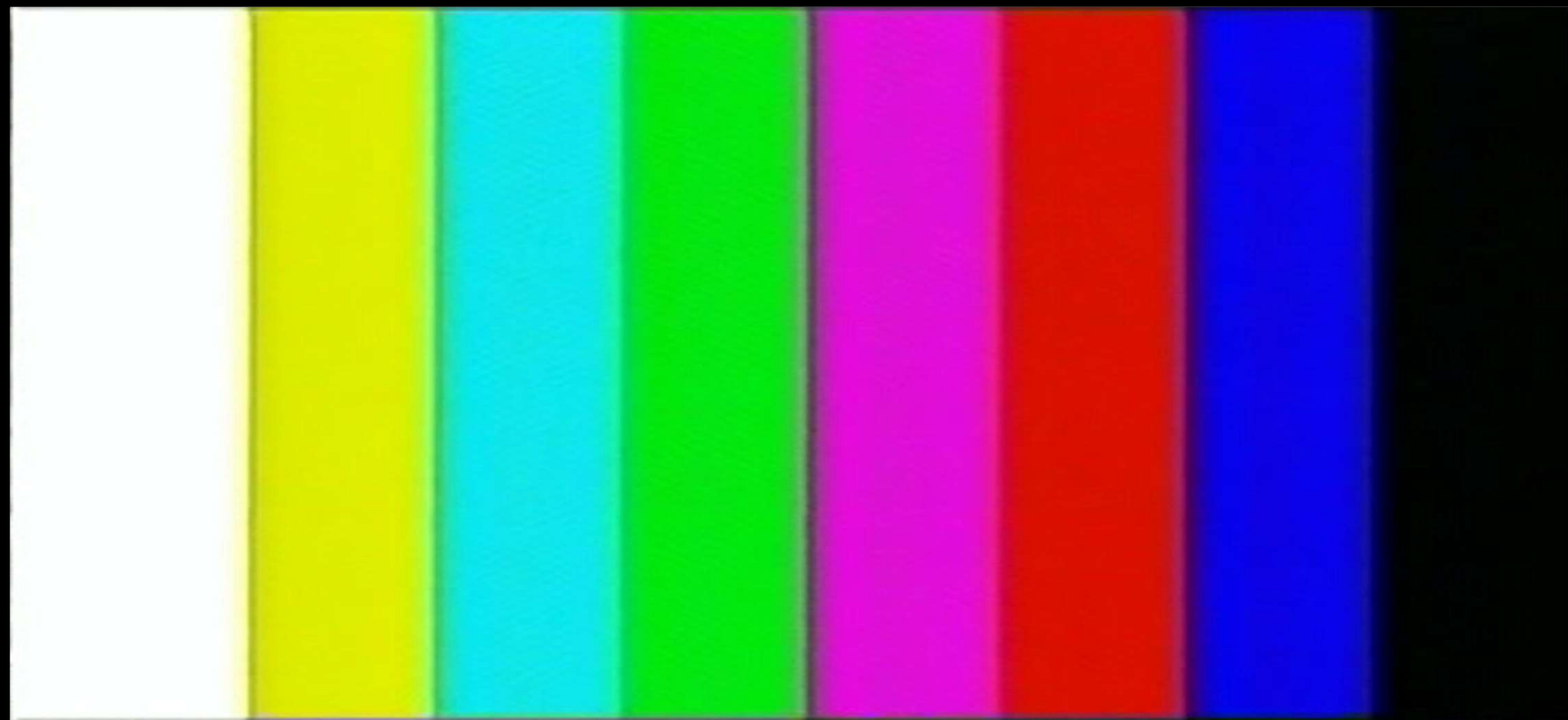
"Dels sants als anarquistes":

- ✓ Obrerisme i moviment la mineria.
- ✓ Colònies mineres i com vida.
- ✓ Agustín Rueda, un jove colònies.
- ✓ Vagues obreres.
- ✓ Sistema audiovisual a
- ✓ Exposició d'estris, fulle reivindicatius, senyere

TIPUS DE VISITA:	10-12 euros pax
CAPACITAT MÀXIMA DE CÀRREGA PER ESPAI:	25 pax.
CAPACITAT ÒPTIMA DE CÀRREGA PER ESPAI:	20 pax.
NÚM. DE VISITANTS MÀXIM HORA:	100 pax.
NÚM. DE VISITANTS ÒPTIM HORA:	80 pax
TOTAL ÒPTIM VISITANTS EN 6 HORES DIA OBERTURA:	480 PAX/DIA

D'ESTADA MÀXIMA EN UN ESPAI:	15:00"
SISTEMA D'INICI I FINALITZACIÓ DE LA VISITA DE CADA ESPAI:	
• Obertura / tancament cíclic de llum:	1:30" – 12 – 1:30
PERSONAL NECESSARI PER OBERTURA DEL CIMA	4/5 Perso
DIES ÒPTIMS D'OBERTURA:	Dijous a c

Models similars a Espanya.

Algunes colònies mineres que ja funcionen des de fa anys com a centres turístics

Pozo Sotón
Sotón, Linares, astúrias.
<https://www.pozosoton.es/>

Parque minero de Almadén

.Almaden, Ciudad Real
<https://parquemineroalmaden.es/>

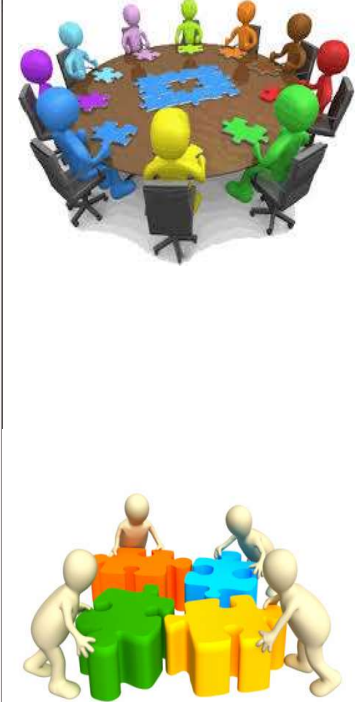
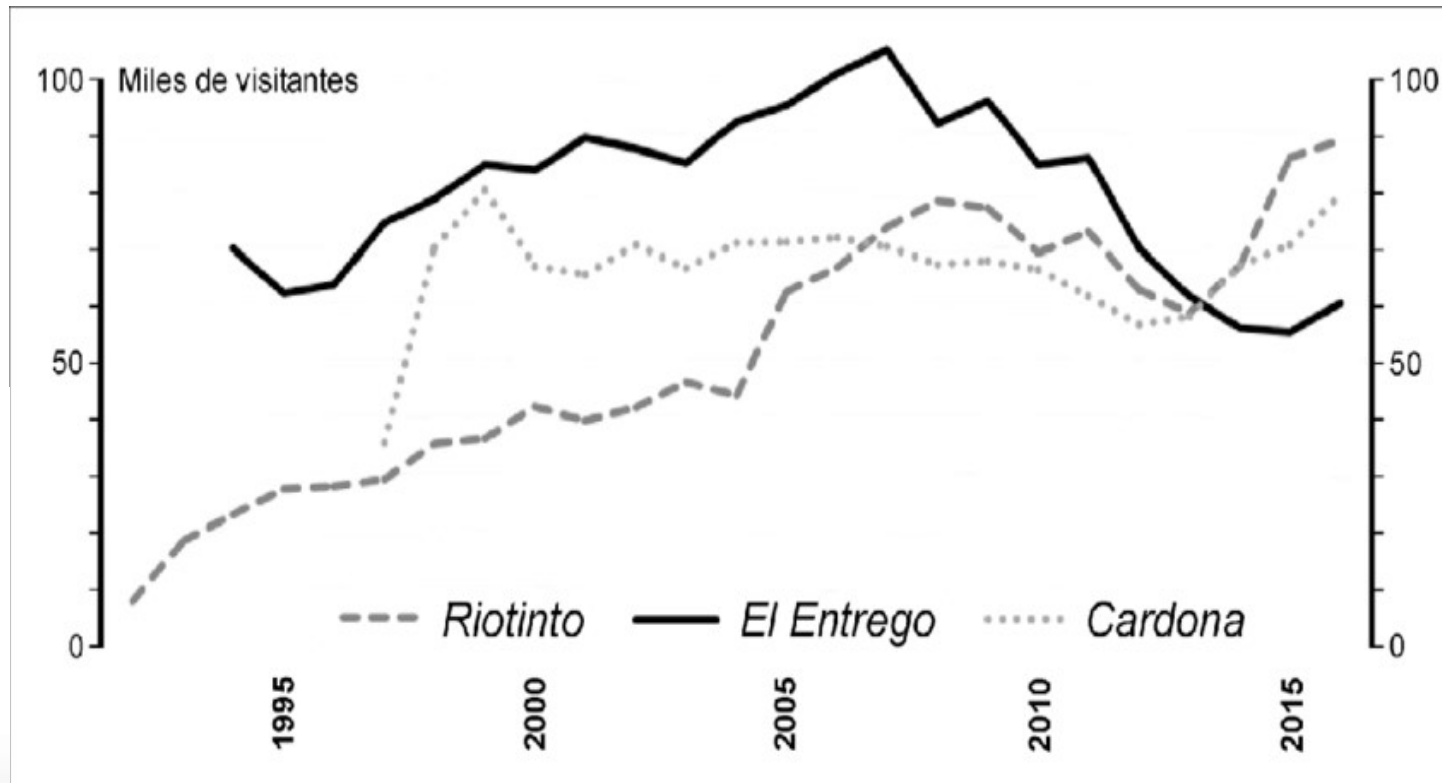
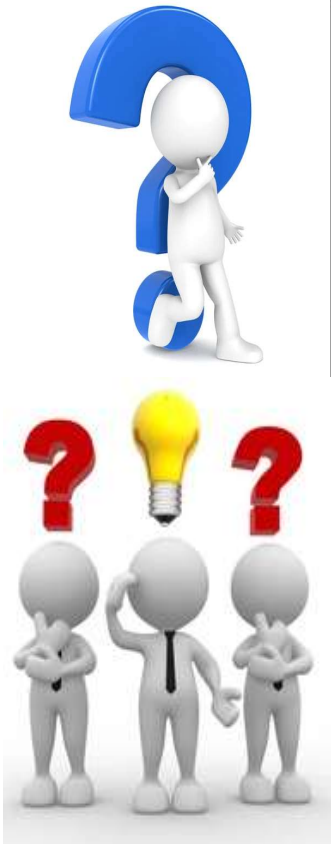

Parque minero de Riotinto, Huelva
<https://parquemineroeriotinto.es/>

Museu de la Minería y de la Industria (MUMI Museo de la Minería y de la Industria)
San Vicente. El Entrego. Asturias.
<http://www.mumi.es/>

Estadística de visitants

Si fem la suma de visitants des de l'any 2000 fins el 2015 (per exemple Cardona) veurem que té més o menys una mitjana d'uns 70.000 visitants l'any.

Per tant, aquesta xifra multiplicada per 15 fa un total de 1.050.000 visitants en quinze anys.

Anàlisi DAFO

Debilitats:

- ✓ No aconseguir una bona acceptació del projecte per part dels grups polítics locals.
- ✓ No aconseguir un bon grau d'acceptació per bona part de la població. (Seria aconsellable un cop fet un estudi seriós posar-ho a votació mitjançant consulta popular).
- ✓ No aconseguir la implicació dels agents econòmics locals (comerç, empreses, restauració...)
- ✓ No aconseguir la implicació de les institucions comarcals i supramunicipals.
- ✓ No aconseguir que l'empresa ICL es vulgui implicar en el projecte quan podrien ser partícips d'una iniciativa que els donaria visibilitat i bona relació amb l'ajuntament podent així coliderar el projecte.
- ✓ No aconseguir la cessió del poblat Iber del Cogulló (BCIN) per almenys 25 anys, ja que això condiciona tot tipus d'inversió per part de les administracions (Generalitat i Diputació).
- ✓ Dificultat a l'hora d'inversió municipal en terreny **no propi**.

Amenaces:

- ✓ Alt cost econòmic del projecte.
- ✓ Alt grau **d'implicació econòmica** per part de les administracions (local, comarcal i institucional).
- ✓ Que els grups locals (associacions, empresa, comerç...) no ho vegin com a projecte engrescador, i per tant s'oposin frontalment a la proposta.
- ✓ Voler convertir per part de l'Ajuntament tot aquest espai en un polígon industrial.
- ✓ Negativa i pressió dels col·lectius ecologistes a dur el projecte endavant, sota el relat de **"blanqueig"** de l'empresa ICL sobre la seva activitat minera i contaminació mediambiental.
- ✓ **Deixar que aquesta proposta mori en un calaix i no moure un dit per millorar-la, i fer-la possible (com ha passat en els últims 20 anys).**

Analisi DAFO

✓ Fortaleses:

- ✓ Rehabilitació total del barri, conservant els habitatges per la gent que hi ha viscut des que van arribar (anys 60 - S.XX) **seguint el pla especial de protecció de patrimoni i catàleg de bens arquitectònics, històrics i ambientals. (DIBA)**
- ✓ Apropar els serveis bàsics al barri, com botiga, bar-restaurant, serveis religiosos, zones enjardinades i d'esbarjo...
- ✓ Aconseguir que tot el barri miner esdevingui un gran parc visitable, amb convivència entre veïns i clients turístics.
- ✓ Instal·lació d'un centre d'interpretació de passat miner industrial potàssic de mig Llobregat a les antigues escoles, i recuperar aquest espai com a model pel potencial turístic del municipi (a modus de tast).
- ✓ Entrar en la línia d'espais visitables amb plataformes molt especialitzades tipus tripadvisor:
<https://www.tripadvisor.es/Attractions-g187427-Activities-c47-t124-atracting.40-Spain.html>
- ✓ Punt centralitzat d'informació turística del territori.
- ✓ Possibilitat d'obertura 360 dies l'any.
- ✓ Tenir accés directe a possibles visites al dipòsit Sali del Cogulló.
- ✓ Possibilitat de tipus de turisme familiar (molt interessant).
- ✓ Possibilitat d'oferir el producte (visita de dia) a grans grups (tercera edat, escolars...)
- ✓ Recuperar la via fèrria entre Manresa i Sallent amb trajecte turístic els caps de setmana.

Oportunitats:

- ✓ Crea llocs de treball.
- ✓ Potencia el comerç local.
- ✓ Ser referent turístic a nivell comarcal.
- ✓ Situar Sallent en el mapa.
- ✓ Ser un bon lloc per augmentar l'oferta turística a nivell comarcal, (allotjament i espai museístic)
- ✓ Ser centre d'informació turística no només de Sallent, sinó de gran part de la comarca.
- ✓ Ser centre de reserves turístiques o paquets turístics, sobretot si es gestiona aquesta part com a agència de viatges **(vegis el cas del Ecomuseu de Deltebre – Nòmada viatges)**
- ✓ Crea noves sinèrgies empresarials.
- ✓ Possibilita la creació d'un mòdul de turisme a l'Institut Llobregat (Grau mig i/o superior).
- ✓ Potencia la creació de tot tipus de visites culturals i patrimonials del municipi.
- ✓ Diversifica el desenvolupament de l'economia local.
- ✓ Rendibilitat i autosuficiència econòmica del complex.
- ✓ Possibilita l'oportunitat de gestió pública/privada.
- ✓ Possibilitat de finançament amb fons Europeus FEDER per a la protecció del complex miner i per tant resoldre una part molt important d'inversió.

Conclusió

Es summament important si es vol tirar endavant amb aquest projecte, no limitar-nos a fer el que es porta fent durant els últims 20 anys, és a dir, espais expositius, audiovisuals, plafons amb il·luminació trasera, vitrines amb objectes, maquetes...**tot molt estàtic i ja passat en el temps.**

Així doncs, ens cal ser innovadors a l'hora de dissenyar aquests espais, utilitzant les últimes tecnologies visuals i virtuals, espais dissenyats en i per metavers, audioguies amb visió 3D, imatge virtual, hologrames, simuladors de moviment, intel·ligència artificial...

Deixem volar la imaginació, donem una possibilitat a les utopies i mantinguem una ment oberta a les noves tecnologies, creant un centre cultural de referència on **valgui la pena pagar per gaudir-lo.**

Innovació = èxit

Fonts consultades.

Articles i fonts consultades	Hipervincle
Rosa Serra Rotés Historiadora, impulsora del Museu de les Mines de Cercs La reconversió de les mines quan acaba l'explotació.	https://www.regio7.cat/bages/2023/05/17/reconversio-les-mines-quan-acaba-87442836.html
Adam Majó Garriga Director General per a la Promoció i Defensa dels Drets Humans de la Generalitat La Botjosa i l'Agustín Rueda.	https://www.regio7.cat/opinio/2021/12/07/botjosa-i-l-agustin-rueda-60388886.amp.html
Andri Tsiouti. Universidad Politécnica de Cataluña, Barcelona, España. <i>Cuando la potasa genera patrimonio. Dos modelos contrapuestos: Súría y Cardona (Barcelona)</i>	file:///C:/Users/Pep/Downloads/3840-26147-1-PB%20(1).pdf
Sergi Falguera i Torres. Estudiós, col.laborador de la Societat Catalana d'Arqueologia de la Sociedad Española para la Defensa del Patrimonio Geológico y Minero <i>El passat mineroindustrial de la conca potàssica de Catalunya</i>	https://core.ac.uk/download/pdf/38987072.pdf
Joan Carles Ilurdes Universitat Autònoma de Barcelona UAB · Departament de Geografia <i>El paisaje minero, ¿patrimonio o inconveniente paisajístico? El caso de la comarca del Bages (Barcelona)</i>	https://www.researchgate.net/figure/Visitantes-a-los-principales-parques-mineros-espanoles-19922016-Fuente-basado-en-fig1-320952993
Tripadvisor Touropersadors- online Parc salins visitables a la península ibèrica.	https://www.tripadvisor.es/Attractions-g187427-Activities-c47-t124-a_trating.40-Spain.html

Agraïments:

- ✓ Ajuntament de Sallent. Miquel Estruch – Documentació del pla especial de protecció del patrimoni.
- ✓ Ajuntament de Sallent: Teresa Padullés – Arxiu municipal.
- ✓ Luis Lupión i Genís Sabate: fons documental amb més de 700 fotografies i vídeos.
- ✓ Eloi Morral: Dr. En medi ambient per l'anàlisi acurat de possibilitats mediambientals integradores en el projecte.
- ✓ Pilar Sala: Correcció de textos ortogràfica i gramatical.
- ✓ Andreu García: Per la seva voluntat desinteressada en presentar el projecte.
- ✓ Jordi Ludevid: Per donar-me la possibilitat de presentar aquest treball en les sessions divulgatives sobre
“Municipis salins sostenibles”

Projecte TETHYS

Redacció, muntatge i recerca: Josep Carrera